

červen 2021

NEWSLETTER

Česko-lichtenštejnské společnosti

Člen Europa Nostra

Z OBSAHU

- Nový výbor Česko-lichtenštejnské společnosti
- Bývalý ministr Herman konzulem
- Výstava Begegnungen – Setkávání ve Vídni
- Festival Sommer Rhapsodie
- Lednicko-valtický festival 2021
- Portrét nové lichtenštejnské vlády
- Výběr z médií

Slovo z výboru

Devátý červen je Mezinárodním dnem archivů. Prohrají se tedy na počest tohoto svátku archiváliemi svého dědečka a babičky a do ruky mi padne tento drobný výstřižek z novin. Drobný svou velikostí, poněkud zažloutlý, ale přesto velký svým sdělením, svým příběhem, který se za ním skrývá. Jako většina archiválií.

Pro všechny, kterým se ta malá písmena špatně čtou, přepisuji:

List Naše Slezsko, červen 1937: Kníže Lichtenstein proti provokatérům

„Na panství knížete Lichtensteina na jižní Moravě byl knížetem vydán zákaz nošení bílých punčoch a dirndlů. Žádný z knížecích zaměstnanců nesmí být také členem (sudetoněmecké) SDP. Se všemi byly uzavřené nové

smlouvy a na jejich základě, kdyby se provinili proti předpisům, mohou být okamžitě propuštěni. Zákaz knížete Lichtensteina, motivovaný jeho slovy „napřed jste občany státu Československého a pak mými zaměstnanci“, lze jen chválit...“

Česko-lichtenštejnská společnost si dává za cíl napomáhat vztahům mezi Českou republikou a Lichtenštejnem. Snaží se popularizovat rozsáhlé

Petr Svoboda

kulturní, architektonické, krajinotvorné, lesnické, zemědělské, ale i vědecké a vzdělávací dědictví, jež rod Lichtenštejnů zanechal našim zemím. Mezinárodní den archivů nám ovšem připomíná, že bychom se měli zabývat i tím společenským, hodnotovým a myšlenkovým dědictvím, které zatím může být skryto – a přemýšlet o něm v širších souvislostech. Čímž nemám na mysli nešťastné soudní spory mezi českým státem a Nadací knížete z Lichtenštejna, respektive mezinárodní stížnost Lichtenštejnského knížectví na ČR. Mám na mysli cosi hlubšího: například historickou roli lichtenštejnských knížat v sociální oblasti, třeba jejich průkopnictví v oblasti pojištění zaměstnanců, nebo jejich vizionářství v oblasti vědy, aplikované vědy a zavádění výsledků vědeckého výzkumu do hospodářského provozu. Či jejich strategickou podporu vzdělávání. Není náhoda, že Lichtenštejnové podporovali takové osobnosti jako Gregora Mendela, Josefa Hardmutha či Michaela Thoneta ještě v dobách, kdy nebyli věhlasní.

Jednotliví členové našeho spolku, včetně členů výboru, jsou čas od času tázáni, jak se spolek angažuje v probíhajících soudních sporech. Nijak, zní černobílá odpověď. Čeho bychom ale dosáhnout chtěli, je porozumět historickým souvislostem jinak než na škále černé nebo bílé, jedniček nebo nul. Historické dědictví rodu Lichtenštejnů se zdaleka nevyčerpává existencí turisticky atraktivního lednicko-valtického areálu, složitou postavou Karla I., či rodnou řečí příslušníků rodu. Ostatně, jak ukazuje archivní výstřižek, kníže František I., jakkoli nemluvil česky, zachoval se ve své době „češtěji“, než mnozí lidé, jejichž rodným jazykem čeština byla.

A i o tom je náš spolek a jeho program. Odkrýváme, co jsme sice mohli mít dlouho před očima, ale z různých důvodů jsme to nemohli, či spíše neměli vidět.

Přeji všem krásné léto!
Petr Svoboda

■ Členská schůze Česko-lichtenštejnské společnosti zvolila nový výbor

Volební členská schůze Česko-lichtenštejnské společnosti se konala ve čtvrtek 22. dubna v Hotelu Rott u Staroměstského náměstí v Praze. Členové spolku se zde, při dodržení všech protiepidemických opatření, setkali osobně po více než půl roce.

Schůzi řídil místopředseda spolku Petr Svoboda, který v úvodu představil Výroční zprávu o činnosti spolku za rok 2020, včetně zprávy o hospodaření. Členská schůze přijala oba dokumenty bez námitek. Vzhledem k probíhající pandemii byla činnost spolku po celý rok 2020 významně ovlivněna a řada plánovaných akcí se nemohla uskutečnit. Jelikož si výbor uvědomuje, že zmrazený program nevyžadoval vynakládání spolkových peněz, navrhl členské schůzi, aby schválila pro všechny současné členy nulovou výši členských příspěvků za rok 2021. Poté, co členská schůze tento návrh schválila, Petr Svoboda představil plán činnosti (viz ilustrační tabulka) a předběžný rozpočet na letošní rok. Všechny akce jsou plánovány s vědomím, že jejich uskutečnění závisí na aktuální epidemiologické situaci.

Zleva: Daniel Herman, člen výboru; Jiří Balašík, čestný předseda; Petr Svoboda, předseda; Jana Tepperová, členka výboru; Richard Svoboda, člen výboru

Hlavním bodem volební členské schůze byla ovšem volba nového výboru. Historicky prvním výboru ČLS skončilo letos v únoru tříleté funkční období, dle stanov prodloužené do nových voleb. Všech šest kandidátů se před volbou krátce představilo. Pavel Juřík a Zuzana Holendová byli představeni v zastoupení, Jana Tepperová, Richard Svoboda, Petr Svoboda a Daniel Herman vystoupili osobně. Všichni tito kandidáti získali dostatečný počet hlasů, takže mohli po skončení členské schůze na svém prvním zasedání výboru zvolit novým předsedou Česko-lichtenštejnské společnosti Petra Svobodu, jenž v této funkci nahradil Jiřího Balaštíka, nedávno zvoleného nového čestného předsedu spolku, který stál u zrodu naší organizace od samého počátku. Novou místopředsedkyní výboru byla zvolena Zuzana Holendová.

„Velmi si vážím důvěry členů Česko-lichtenštejnské společnosti, kterou mi svou volbou prokázali. Českou republiku a Lichtenštejnské knížectví spojuje 800 let společné historie a na toto kulturní dědictví nesmíme zapomínat. Jak většina členů ví, mne osobně pojí s lichtenštejnskými tématy ještě osobní souvislost: můj dědeček František Svoboda pracoval ve službách

knížecí rodiny více než 20 let, v roce 1937 byl jmenován JJ knížetem Františkem I. centrálním ředitelem lichtenštejnských panství a statků se sídlem v Olomouci. I proto mne moc těší, že nyní mohu ze své nové pozice předsedy Česko-lichtenštejnské společnosti věnovat svou energii rozvoji spolku i vzájemných vztahů mezi našimi zeměmi a navázat tak na odkaz mého dědečka,“ říká ke svému zvolení nový předseda ČLS Petr Svoboda. V rámci diskuze informoval Petr Svoboda o novinkách z činnosti organizace Europa Nostra, jejíž zastoupení v ČR vede a jejímž členem se ČLS v minulém roce stala. Europa Nostra, panevropská federace pro kulturní dědictví, prosazuje ochranu evropského hmotného i nehmotného kulturního dědictví. Každoročně uděluje Evropské ceny kulturního dědictví – Ceny Europa Nostra ve čtyřech kategoriích, jakož i vybírá v rámci projektu „Sedm nejvíce ohrožených“ nejohroženější evropské objekty kulturního dědictví, a snaží se tak mobilizovat zdroje na jejich záchranu. Více informací o Europa Nostra je k dispozici na stránkách www.europanostra.org. Závěrem setkání poděkoval nový předseda Petr Svoboda Jiřímu Balaštíkovi za jeho obětavou práci pro ČLS v roli předsedy v uplynulém období. ■

Plán činnosti ČLS

ZÁŘÍ

čtvrtek 23. září – prolog Lednicko-valtického hudebního festivalu, koncert v Zahradním paláci ve Vídni, Collegium 1704 & Collegium Vocale 1704, dirigent Václav Luks

ŘÍJEN

pátek 15. 10. – návštěva Vídně a prohlídka výstavy uměleckých předmětů z Knížecích sbírek v Lichtenštejnském zahradním paláci, uspořádané u příležitosti 100. výročí založení LGT

15. 10.–16. 10. – koncerty Lednicko-valtického hudebního festivalu

– **pátek 15. 10., 19:00** – Farnace – novodobá premiéra opery, Zámecké divadlo Valtice, Musica Florea (Česká republika) Marek Štrunc (dirigent), Andrea Mittnerová

– **pátek 15. 10.** – společenské setkání členů ČLS po opeře na zámku Valtice

– **sobota 16. října 2021, 19:00** – závěrečný koncert Fabio Biondi a Europa Galante, Zámecká jízdárna Valtice, Europa Galante (Itálie) Fabio Biondi (housle)

LISTOPAD

předvánoční setkání členů spolku v Praze

Zlatý kočár v Lichtenštejnském zahradním paláci budou mít možnost shlédnout členové ČLS během návštěvy výstavy dne 15. října.

Bývalý ministr Herman konzulem: Lichtenštejnsko je s českými zeměmi historicky svázáno. Měli bychom toho využít

Lichtenštejnsko zřídí historicky první honorární konzulát v České republice. Jeho sídlem bude Brno a vláda knížectví si pro funkci honorárního konzula vybrala bývalého ministra kultury České republiky, Mgr. Daniela Hermana. „Jsem velmi ráda, že se nám pro tuto důležitou roli podařilo najít tak kvalifikovanou a uznávanou osobnost,“ říká lichtenštejnská ministryně zahraničí Dominique Haslerová.

Pane Hermane, jak si vás vlastně Lichtenštejnsko našlo a jak jste si našel vy je?

Hlásím se k judeo-křesťanskému pojetí světa. Věřím, že je-li člověk otevřený Bohu, sám sobě i světu, dojde na správná místa. Podíváte-li se zpět na mé působení v církvi, v politice i veřejné správě, vyjde vám, že ona cesta k lichtenštejnské tématice dává v kontextu mých veřejných snah smysl.

Ať už jsem se zabýval lidskými právy, zločiny nacismu či komunismu, usmířením mezi Čechy a Němci, romskou tematikou či vyrovnáváním se s vlastní minulostí vůbec, vždycky jsem se snažil o jediné: aby nás historické předsudky neodvracely od pravdy, spravedlnosti, a tím pádem i úspěšné budoucnosti. Kulturu připomínání v kontextu celkového kulturního života naší země jsem vždy chápal jako jednu z hlavních priorit své činnosti. V případě vztahů mezi Lichtenštejnem, knížectvím a českými zeměmi jde právě o to samé: neuzavřít si spolupracující a prosperující budoucnost kvůli neznalostem, černobílému vidění světa nebo demagogii. Čili: že si mne Lichtenštejnsko na mé cestě našlo a potkali jsme se, toho si nesmírně vážím.

Co bude vaším hlavním úkolem?

Jedním z hlavních úkolů zřizovaného honorárního konzulátu je posílení bohatých vazeb mezi oběma zeměmi, zejména na jižní Moravě, kam Lichtenštejny pozval již v roce 1249 český král Přemysl Otakar II. Brno coby sídlo honorárního konzulátu nebylo vybráno náhodně. Zejména na jižní Moravě jsou dodnes viditelné četné stopy intenzivního působení Lichtenštejnů, a to nejen v oblastech kultury, ale i hospodářství, vědy a školství. Nejviditelnějším důkazem jsou samozřejmě oblasti Valtic

Daniel Herman, člen výboru
Česko-lichtenštejnské společnosti

a Lednice, které jsou součástí světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Jako ministr kultury jsem se s tímto jedinečným fenoménem kulturní krajiny, na který můžeme být právem hrdí, často setkával. Obecně mi půjde o to, pomoci vytvářet základ pro hlubší spolupráci, která by dokázala překonávat potíže z minulosti. Lichtenštejnsko je moderní země, která má České republice co nabídnout ve vzdělávání, ekonomice, či inovacích.

Existuje již také honorární konzulát České republiky ve Vaduzu?

Ano, Česká republika zřídila svůj honorární konzulát v Lichtenštejnsku dokonce již v roce 2018 a honorárním konzulem byl jmenován Dr. Thomas Zwiefelhofer, bývalý vicepremiér země.

Mnoho lidí si možná nedovede představit, jaké jsou možnosti spolupráce České republiky se státem, v němž žije necelých 40 000 obyvatel.

Tomu rozumím, a proto bych rád připomněl, že do knížectví přijíždí denně pracovat asi 20 000 lidí ze Švýcarska, Rakouska a Německa. Tamní ekonomika

Daniel Herman před nástupem do funkce ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů v Praze, kterou vykonával v letech 2010 až 2013, působil na různých pozicích v církevní a státní administrativě. Po zvolení poslancem za KDU-ČSL v roce 2013 byl v roce 2014 jmenován ministrem kultury. Je členem Rady vlády pro lidská práva. ■

je založena na znalostech a inovacích a průmysl tvoří největší podíl na HDP ze všech sektorů ekonomiky. Lichtenštejnsko a Česká republika jsou již dnes úzce hospodářsky propojeny díky společnému členství v Evropském hospodářském prostoru (EHP) a prostřednictvím smlouvy o zamezení dvojího zdanění, jakož i zásluhou lichtenštejnských firem působících v České republice. Základem spolupráce v oblasti vzdělávání je výměna studentů mezi lichtenštejnským gymnáziem a Gymnáziem Matyáše Lercha v Brně a dohoda o spolupráci na univerzitní úrovni. A konečně, řada bilaterálních projektů v České republice je financována z finančních prostředků EHP.

■ Víte, že...

klasicistní letohrádek Belveder ve Valticích bude po mnoha letech slavnostně otevřen 12. června 2021?

Belveder byl postaven v letech 1804–1806 z popudu vládnoucího knížete Aloise I. z Liechtensteinu (1759–1805). Jeho architektem byl Josef Hardmuth (1758–1816). Letohrádek Belveder měl kromě okrašlovací a reprezentační také praktickou funkci, byl centrem bažantnice. Pozemek na Liščím vrchu potřebný k jeho výstavbě zakoupila knížecí kancelář už v roce 1802. Je pravděpodobné, že stavbu vedl zednický mistr a architekt Josef Poppelack, který vystavěl už lednický minaret v roce 1800 a v pozdějších letech se podílel na realizaci prakticky všech voluptuárních budov v Lednicko-valtickém areálu. V roce 1806 vyzdobil hlavní oktagonální sál Belvederu vídeňský malíř Johann Joseph Langenhöf

iluzivní výmalbou, tvořenou pilastry a dekoracemi v tehdy velmi oblíbeném „pompejském stylu“. Za vlády knížete Jana I. z Liechtensteinu (1760–1836) byl letohrádek upraven a obnovou a úpravami prošel i po požáru v roce 1894, po kterém sem byly umístěny vzácné hedvábné čínské tapety. Ty kníže Alois I. získal z majetku popravené francouzské královny Marie Antoinetty. ■

■ Výstava Begegnungen – Setkávání k 100. výročí zahájení činnosti lichtenštejnské banky LGT

Letošní podzimní Vídeň nabídne milovníkům klasického umění mimořádný zážitek. Lichtenštejnská banka LGT, vlastněná Nadací knížete z Lichtenštejna, připravila ke svému jubilejnímu 100. výročí založení rozsáhlou výstavu uměleckých děl z knížecích rodinných sbírek. Jedinečné exponáty a neobvyklá koncepce expozice podpořené moderními technologiemi – to vše bude Výstava Setkávání, která se od 11. října otevře veřejnosti v Lichtenštejnském zahradním paláci.

Výstava představí to nejlepší z lichtenštejnské rodinné sbírky v novém podání

A je na co se těšit. Již samotná koncepce výstavy příznačně nazvané Setkávání přinese nový a překvapující pohled na uměleckou tvorbu 16.–19. století. Stěžejním kritériem pro uspořádání nové expozice se totiž stalo tematické seskupení děl namísto obvyklého chronologického členění. Díky tomu se na výstavě vedle sebe setkají díla z různých uměleckých epoch. To návštěvníkům umožní komplexně vnímat umělecká ztvárnění vybraných témat v běhu času.

Pro představu: např. portrét arcivévodky Maxmiliána Rakouského ve věku dvou let od Bartela Behama z roku 1529 bude vystaven naproti portrétu pozdějšího císaře Františka Josefa I. Rakouského od Ferdinanda George Waldmüllera z roku 1832. Další zajímavou

Peter Paul Rubens, 1616, Portrét malířovy dcery Kláry Sereny, © LIECHTENSTEIN, The Princely Collections, Vaduz – Vienna

dvojici bude tvořit portrét od barokního malíře Petera Paula Rubense s jeho dcerou Clarou Serenou společně s portrétem Marie Franzisky z Lichtenštejna, dcery knížete Aloise II. z Lichtenštejna – živoucího vyobrazení dítěte z dob vrcholného biedermeieru. V podobných opozicích bude vystavena řada portrétů panovnického rodu, šlechty a měšťanstva. Prominentní místo – v reprezentačních prostorech paláce v prvním patře – bude zaujímat velkolepý cyklus s římským vojenským konzulem Deciem Musem od Petera Paula Rubense, který patří k největším uměleckým skvostům knížecí sbírky. Kolem něj budou ve zcela novém uspořádání vystaveny malby, sochy a další umělecké předměty, které spojuje téma mytologie. Umělecký vývoj v 17., 18. a 19. století přiblíží také nepřehledné množství krajinných a topo-

Friedrich Amerling, 1836, Portrét princezny Marie Františky z Lichtenštejna, © LIECHTENSTEIN, The Princely Collections, Vaduz – Vienna

grafických vyobrazení, vyobrazení interiérů, žánrové malby květinových motivů nebo zátiší. Zvláštní pozornost si zaslouží nové přírůstky v lichtenštejnské sbírce z nedávných dob, jež budou v rámci expozice umístěny v bývalých dámských apartmánech

v přízemí paláce. Mnohé z těchto děl byly doteď ve Vídni k vidění výjimečně, některé zde budou dokonce prezentovány poprvé.

Mobilní aplikace umocní dokonalý zážitek z výstavy

Návštěvníci výstavy budou mít k dispozici doprovodnou mobilní aplikaci, která využívá rozšířenou realitu (tzv. augmented reality). Na jejím vývoji několik let intenzivně pracovala banka LGT a technická vysoká škola ETH Curych v úzké spolupráci s Nadací knížete z Lichtenštejna.

Aplikace bude obsahovat důležité informace o rozvržení expozice a jednotlivých uměleckých dílech. Návštěvníci zde ale také naleznou hlubší souvislosti jako historii vzniku vybraných exponátů, jejich význam v tvorbě daného umělce i v kontextu tehdejší doby a v neposlední řadě vztah těchto děl k současnosti. Kombinace skutečné a jiné dimenze reality tak uživatele bezprostředně vtáhne do fascinujícího světa umění.

Aplikaci si navíc bude možné stáhnout do mobilního telefonu nebo tabletu a z pohodlí domova se tak s výstavou seznámit ještě před její návštěvou.

Zahájení výstavy: 11. října 2021

Místo konání: Lichtenštejnský zahradní palác, Vídeň (Rossau) ■

■ **Letní rapsodie v Zahradním paláci zaujala**

Nejmladší syn Hanse Adama II., princ Constantin, dostal loni mezi vlnami Covidu výborný nápad: uspořádat letní festival v zahradě jednoho z vídeňských rodových paláců a z výtěžku přispět na strádající vídeňské umělce, kterým epidemie znemožnila vystupovat. Série představení měla úspěch, a tak se letos uskuteční druhý ročník. Začne 19. července, stylově, koncertem jazzových muzikantů z Lichtenštejnska.

Program lze prostudovat a vstupenky zakoupit na www.sommerrhapsodie.at

Zahajovací koncert: pondělí 19.7. od 19:30

RHAPSODIE - LIECHTENSTEIN ZU GAST

TRIMOLON jazzscapes und Cross Connection;
Contemporary Jazz und Funk'n'Soul

Závěrečný koncert: středa 18.08. od 19:30

RHAPSODIE - SOUL; Count Basic Sweet Spot

... mohli jste vidět na Instagramu @czechliechtensteinsociety

Na Instagramu jsme stále aktivní! Připojte se také a sledujte @czechliechtensteinsociety!

27. 2. 2021 - Voděradské bučiny, jeden z mála přirozených lesů v okolí Prahy, leží zhruba 30 kilometrů na východ od Prahy. Základy rozsáhlého komplexu převážně listnatých stromů založil lichtenštejnský rod, kterému lesy kolem Kostelce nad Černými lesy patřily od první poloviny 17. století. Lichtenštejnsi si lesů a lidí, kteří se o ně starali, velmi vážili. Svědectvím jsou pamětní kameny po stezkách, které jsou věnovány právě lichtenštejnským lesníkům. Ten nejznámější pamětní kámen stojí nad studánkou u silnice, která do lesů stoupá od hráze Jevanského rybníka. Připomíná lichtenštejnského lesníka Václava Eliáše Lenharta, který k Lichtenštejnům nastoupil v roce 1788 a položil základy systematické péče o lesy. ■

24. 4. 2021 - Ocitli jsme se rovnou uprostřed oblíbeného seriálu Marie Terezie, který se na zámku Valtice nyní natáčí. Děkujeme kastelánu @zamekvaltice, panu Richardu Svobodovi za fotografii rovnou ze scény. ■

19. 3. 2021 - Poznáte, na které lázeňské město pod horami se díváte? V roce 1802 koupil toto panství rod Lichtenštejnů. Místní zámek Lichtenštejnové přebudovali na romantické letní sídlo obklopené anglickým parkem. ■

27. 5. 2021 - Monumentální barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Valticích nechal zbudovat kníže Karel Eusebius z Lichtenštejna v letech 1631-1671 na místě původního kostela vypáleného během husitských nájezdů. Na místní poměry jde o velkolepou stavbu, vybudovanou lichtenštejnským knížecím rodem po vzoru italských sakrálních staveb. Interiér je bohatě zdoben štuky a sochami od Bernarda Bianchiho a Giovanniho Tencally, hlavní oltářní obraz od Vincenze Fantioho je kopií Rubensovy malby. Mohutný latinský nápis přes celé průčelí kostela v překladu hlásá „Karel Eusebius, kníže z Lichtenštejna, vévoda mikulovský, opavský a krnovský.“ ■

■ Lednicko-valtický hudební festival 2021 nabídne Vivaldiho hudbu v knížecích kulisách

Po dlouhé době lockdownu všichni s nadějí vyhlížíme autentické kulturní zážitky. Jedním z nich bude bezesporu již šestý ročník Lednicko-valtického hudebního festivalu (LVHF), který od 2. do 16. října 2021 připomene 280 let od úmrtí skladatele Antonia Vivaldiho.

Záměrem dramaturgie festivalu, na které se podílel také španělský houslista a muzikolog Eduardo García Salas, je představit Vivaldiho bohatý hudební odkaz nejen v podobě instrumentálních koncertů, ale také hudby komorní, duchovní a v žánru opery. Umělecký ředitel a zakladatel festivalu, člen Česko-lichtenštejnské společnosti Jiří Partyka, zve posluchače na největší evropskou přehlídku Vivaldiho tvorby za posledních dvacet let: „Festival uvede několik novodobých premiér, včetně pavijské verze Vivaldiho opery Farnace, dvanáct českých premiér a řadu vivaldiovských objevů z posledních let, např. sonáty z Pisendelovy drážďanské sbírky.“

Původním záměrem festivalu bylo propojit klasickou hudbu s lichtenštejnskými architektonickými skvosty Lednicko-valtického areálu, který letos slaví 25 let od zápisu na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Program posluchače provede po nejznámějších památkách, jako je Zámecká jízdárna či Zámecké divadlo ve Valticích, lednicko-valtické salety, kostel Navštívení Panny Marie v Břeclavi-Poštorné či nově zrekonstruovaný Belvédér ve Valticích.

Na festivalu vystoupí soubory z Itálie, Francie, Španělska a České republiky specializované na Vivaldiho tvorbu: Ensemble Matheus, Accademia Bizantina, Gli Incogniti nebo Europa Galante s Fabiem Biondim. V českém debutu budou mít návštěvníci možnost vidět jednoho z nejsledovanějších umělců klasické hudby, polského kontratenoristu a breakdancera

Vzpomínka na první vídeňský koncert LVHF, který se odehrál v Lichtenštejnském městském paláci v roce 2019.

Jakuba Józefa Orliňského. Celou dramaturgií prochází reminiscence na Vivaldiho slavný cyklus Čtvero ročních dob, dedikované Vivaldiho českému mecenáši, hraběti Václavovi z Morzinu, ať již v podobě citací, například v opeře Farnace, nebo v podobě komorní verze Jara v úpravě Nicolase Chédevilla, kterou uvede český soubor Concerto Aventino. V programu tradičně nechybí ani odkaz na rod Lichtenštejnů, který Lednicko-valtický areál vybudoval. Lichtenštejnská stopa je v dramaturgii zastoupena v osobě Josefa Jana Adama z Lichtenštejna, na jehož dvoře působil Antonio Vivaldi kolem roku 1731 jako „Maestro di cappella“, jak dokládá titulní strana partitury opery Farnace a jejíž provedení bude jedním z vrcholů LVHF 2021.

Letošní ročník uvede festivalový prolog, koncert v Lichtenštejnském zahradním paláci ve Vídni ve čtvrtek 23. září 2021. Zazní zde díla Antonia Vivaldiho a Johanna Melchiora Pichlera v podání souborů Collegium 1704 a Collegium Vocale 1704 za řízení Václava Lukse. V rámci koncertu si budou moci diváci prohlédnout umělecké sbírky paláce, které zahrnují mimo jiné Rubensův cyklus Decius Mus nebo proslulý Zlatý kočár, ve kterém vjel kníže Josef Václav z Lichtenštejna 21. prosince 1738 slavnostně do Paříže jako nově jmenovaný císařský vyslanec ve Francii.

Koncertní nabídku tradičně doplní edukace pro školy, přednášky, které letos povedou přední vivaldiovští badatelé z České republiky a Itálie, a výstava současných fotografií Lednicko-valtického areálu pořízených historickou technikou fotografem Honzou Sakařem. ■

Více o festivalu na www.lvhf.cz

Vláda Lichtenštejnského knížectví vzešlá z letošních voleb (zleva):
Manuel Frick, Sabine Monauni, Daniel Risch, Dominique
Hasler, Graziella Marok-Wachter

■ Portrét nové lichtenštejnské vlády

Vláda Lichtenštejnského knížectví je nejvyšším výkonným orgánem moci knížectví a na základě ústavy orgán s kolektivní zodpovědností, který tvoří předseda vlády a čtyři ministři. Vláda je zároveň odpovědná Zemskému sněmu, který jako jeden ze dvou vládců země zastupuje lid, a knížeti (respektive úřadujícímu knížeti), jenž je oficiální hlavou státu a druhým vládcem. Vládu jmenuje kníže na základě doporučení Zemského sněmu na období čtyř let. Ústava knížeti zaručuje právo kdykoliv a bez vysvětlení vládu odvolat jako celek, anebo její jednotlivé ministry.

Všichni občané Lichtenštejnska, kteří splňují kritéria, aby se stali členy parlamentu, mají nárok být do vlády zvoleni. Lichtenštejnsko má dva volební okrsky, Oberland (Horní země - jižní část knížectví) a Unterland (Dolní země - severní část knížectví), a oba mají právo mít ve vládě minimálně dva členy. Vicepremiéři musí pocházet ze stejného volebního okruhu jako příslušný ministr za tento okrsek, ale nemají politická práva a jejich funkcí je pouze zajišťovat příslušný počet politických hlasů ve vládě v případě nepřítomnosti ministra.

V letošním roce se volby do parlamentu konaly 7. února 2021 a přinesly nejtěsnější výsledek mezi dvěma tradičními lichtenštejnskými politickými stranami v historii knížectví. Mezi Vlasteneckou unií (Vaterländische Union, VU) a Pokrokovou občanskou stranou (Fortschrittliche Bürgerpartei, FBP) byl rozdíl pouhých 42 hlasů, a to ve prospěch VU, nicméně

obě strany získaly 10 mandátů v Zemském sněmu. V předchozím volebním období měla FBP v Zemském sněmu 9 mandátů, a tím pádem o 1 mandát více oproti 8 mandátům, která získala VU. Poslední vládu tedy vedl předseda vlády z řad FBP. Těsný výsledek voleb v letošním roce vyústil v týdenní diskuzi o tom, kdo ve skutečnosti volby vyhrál a kdo získá právo na mandát předsedy vlády a předsedy Zemského sněmu. Po několika týdnech vyjednávání se obě hlavní politické strany, Vlastenecká unie (VU) a Pokroková občanská strana (FBP), shodly na koalici, stejně jako tomu bylo ve většině případů v průběhu uplynulých 100 let. FBP získala mandát předsedy Zemského sněmu, zatímco předsedou vlády se stal Daniel Risch (VU). Ostatními členy vlády jsou vicepremiérka Sabine Monauni (FBP, nově) a ministři Graziella Marok-Wachter (VU, nově), Dominique Hasler (VU) a Manuel Frick (FBP, nově), což znamená, že po 8 letech VU získalo ve vládě opět většinu. Kníže uvedl novou vládu do úřadu dne 25. března 2021 a ve stejný den nový Zemský sněm zahájil své zasedání v novém legislativním období návrhem vlády knížeti a dalšími voličskými záležitostmi.

Předseda vlády Daniel Risch (VU) je podle zákona současně i ministrem financí, ostatní funkce byly nově rozděleny čtyřem zbývajícím ministrům následovně: vicepremiérka Sabine Monauni (FBP, nově) se stala ministryní pro vnitřní záležitosti, hospodářství a životní prostředí. Ministryně Dominique Hasler (VU) se stala ministryní zahraničních věcí, školství a sportu. Ministr Manuel Frick (FBP, nově) byl jmenován ministrem sociálních věcí a kultury a ministryně Graziella Marok-Wachter (VU, nově) se stala ministryní dopravy a spravedlnosti. ■

Dr. Thomas Zwiefelhofer

Výběr z médií

„Majstrštyk“ muzea v Hradci, historickou výstavu zdobí obraz císaře Rudolfa II.

26. 5. 2021 | ČTK, MF DNES, Právo, Deník
www.vrchlabinky.cz

Když se blížila dnešní třináctá hodina, foyer Muzea východních Čech v Hradci Králové se zaplnilo novináři a fotografy. Ti se záhy přesunuli o patro výš do galerijního sálu, kde se očekávala skutečně mimořádná událost. Schylovalo se totiž ke slavnostnímu odhalení a instalaci rozměrného obrazu významného portrétu Rudolfa II. od malíře Lucase van Valckenborch z doby před rokem 1585. Obraz byl v roce 2012 zakoupen do knížecích lichtenštejnských sbírek ve Vídni/Vaduzu. Nyní došlo k jediné zahraniční zápůjčce hradeckému muzeu a stane se chloubou výstavy Rudolf II. Umění pro císaře, která bude zahájena 28. května a potrvá až do 7. listopadu. Nepochybně půjde o zásadní expozici letošní výstavní sezóny muzea, kterou obohatily desítky děl rudolfínské doby od sběratelů z celé České republiky.

Než došlo k instalaci, obraz spočíval v bílé přepravní bedně. Když byl vyjmut, prohlédli ho ještě restaurátoři, zda při cestě nedošlo k poškození. Teprve potom spočinul na stěně galerijního sálu, aby se v plné kráse představil návštěvníkům. Aktu instalace byla rovněž přítomna Eliška Fučíková, autorka výstavy, kunsthistorička a specialistka na umění doby Rudolfa II., která měla na zápůjčce lví podíl.

„Zájem o rudolfínské umění začal relativně pozdě, takže se objevují stále nová díla. Ještě nedávno jsme se smutkem sledovali, jak se na světových aukcích prodávají umělecká díla, která byla kdysi součástí rudolfínských sbírek a české veřejné kulturní instituce nemají prostředky na jejich získání. V posledních deseti letech se začala situace měnit. Našli se osvícení soukromí sběratelé, kteří se zasloužili o to, že se už některá díla mohla z ciziny vrátit do země původu,“ řekla.

Kromě zmíněného vídeňského obrazu jsou ve výstavním souboru zahrnuta běžně nepřístupná výtvarná díla Bartholomea Sprangera, Hanse von Aachen, Josepha Heintze st., Roelanta Saveryho, Pietera Stevense, Dirka de Quade van Ravesteyn, Matthiase Gundelacha, Adriaena de Vries a Aegidia Sadeler. Ta doplňují grafické listy a kresby, erbovní privilegia, mapy a další předměty související s rudolfínskou dobou včetně několika dosud anonymních rudolfínských děl.

Jak Salonkám prozradil kurátor výstavy Stanislav Hrbatý, výstavy takové významu byly obvykle k vidění v Praze, což je samozřejmě pochopitelné. „Chtěli jsme tuto sbírku zpřístupnit a ukázat, že i v hradeckém prostředí lze uspořádat takovou výstavu. Navíc se nám díky iniciativě paní Elišky Fučíkové podařilo oslovit soukromé sběratele včetně vídeňského muzea, a ti byli ochotni se s námi o tyto obrazy podělit,“ uvedl kurátor. Podle něj zhruba dvouletá příprava výstavy byla neuvěřitelně náročná, protože tato díla doprovázejí velmi přísná kritéria, například na vlhkost, teplotu, osvětlení, bezpečnost a další aspekty. „Splnili jsme všechny požadavky a nyní můžeme v plné parádě představit tuto výstavu veřejnosti,“ poznamenal Hrbatý. Na dnešním odhalení obrazu Rudolfa II. přijel osobně i Johann Kräftner, ředitel vídeňského muzea Liechtenstein, které vzácné dílo do Hradce zapůjčilo.

„Bylo nám potěšením, že jsme tento obraz mohli zapůjčit muzeu sídlícímu v královském městě Hradec Králové. Jsme také rádi, že se stane součástí této skutečně ojedinělé výstavy, která mapuje rudolfínskou dobu,“ prozradil ředitel Kräftner. Odborníci na zmíněnou dobu, kterou je autorka výstavy, potěšilo, že jsou nyní díla dostupná publiku a že jsou také podstatným obohacením našeho kulturního dědictví. „Výstava by tak mohla být inspirací pro další sběratele, aby umožnili veřejným institucím prezentovat své sbírky,“ dodala. Doprovodnou součástí výstavy bude malý kabinet kuriozit v podobě časté na vrchnostenských sídlech právě v rudolfínské době. K vidění v něm budou například lebky exotických zvířat, pravěké fosilie, schránky velkých mořských mlžů, reprodukce nejceněnějších obrazů z rudolfínských sbírek a kopie části Mattioliho herbáře. K dispozici bude také alchymistická dílna. „Bude to takový trochu školní kabinet. Chtěli bychom, pokud to okolnosti dovolí, udělat v září takovou alchymistickou muzejní noc a ukázat všechny aspekty myšlení rudolfínské doby a vnímání světa. Budeme určitě rádi, aby k nám chodily školy a je možné vytvořit například i tematické tvůrčí workshopy pro děti,“ doplnil kurátor nejdůležitější sezónní výstavy Muzea východních Čech. ■